

Szemescirok termesztési technológia

A szemescirok nagy termőképességű, **kiváló szárazságtűrő-képességű**, közepes- és gyengébb talajadottságú területeken is **jövedelmezően termeszthető szemes-takarmánynövény**.

Talajban nem válogatós, a szélsőséges homok- és szikes-, valamint a 4,5 pH alatti savanyú talajok kivételével mindenhol termelhető. A tápanyagban gazdag, jó talajt nagy terméssel hálálja meg (8-10 t/ha). Az 1% körüli humusztartalmú, laza szerkezetű homoktalajon is jövedelmezően termeszthető.

A szemescirok utóveteménye kukorica vagy bármilyen más tavaszi vetésű növény lehet, de monokultúrában is termeszthető 2-3 évig. A tápanyag visszapótlás, a talajművelés, vetés, a gabona- és kukoricatermesztésnél használatos erő- és munkagépekkel megoldható.

A tavaszi munkaszervezést nem zavarja, mivel vetése a kukorica után következik.

A termesztésben lévő hazai szemescirok hibridek bőtermők, a hazai klimatikus viszonyok között is biztonságosan beérnek, vegyszeres érésyorsító használata nélkül. A Gabonakutató Kft. két kiváló szárazságtűrő képességű szemescirok hibriddel áll a termesztek rendelkezésére:

GK Emese: korai érésű, jó termőképességű (9-9,5 t/ha), **kiváló alkalmazkodó-képességű** hibrid, valamennyi talajtípusra ajánljuk.

Alföldi-1: **kiváló termőképességű** (9,5-10 t/ha), középkorai hibrid, az éréscsoport standardja, meghálálja a jó talajokat, de gyengébb területeken is jövedelmezően termeszthető.

Éghajlat- és talajigénye:

Keléskori hőigénye a vetésmélységben **12-13 C°**.

A szárazságot jól tűri. Ezt elsősorban nagy, mélyre-hatoló bojtos gyökérzetének köszönheti, amely a talaj mélyebb rétegeiből is fel tudja venni a vizet és az ásványi elemeket.

A levél és szárfelületét viaszréteg borítja, ami védi a szárazságtól.

A szemescirok a talajjal szemben viszonylag szerény igényű, mostohább talajviszonyok mellett azonban fokozottabban igényli a jó agrotechnikát és tápanyag-ellátottságot.

Tápanyagigénye:

A talaj tápanyagtartalmától függően változik.

A kukoricához hasonló arányú műtrágya felhasználást javasolunk, de annál 20-30 %-kal kevesebb is elegendő.

Betakarítása és a szár lezúzása után - a szármaradványok lebomlásának elősegítése céljából - 30-40 kg/ha nitrogén hatóanyag kijuttatása javasolt.

Talaj-előkészítés:

A szemescirok aprómag, ezért igényli a jól előkészített, **aprómorzás vetőágyat**. A talaj-előkészítés csak 1-2 nappal előzze meg a vetést, hogy a talaj minél hosszabb ideig gyommentes legyen. A **vetőmagágy mélysége: 6-8 cm**.

Vetés:

A vetéshez csak csávázott vetőmagot használjunk!

Az optimális csírázáshoz legalább 12-13 C° tartós talajhőmérséklet szükséges.

Ajánlott vetésidő: a kukorica vetés idejének második fele, általában április vége, vagy május eleje.

Ajánlott **vetés mélység: 3-6 cm.**

Tömörítés a talaj nedvességtartalmától függően, vetés előtt és után is szükséges lehet.

A sortávolságot a rendelkezésre álló sorközművelő eszköz szabja meg, leggyakoribb a **70 cm-es sortávolság**, de 50 cm-re is vethető.

Optimális állománysűrűség 70 cm-es sortávolság esetén: 190-230 ezer tő/ha

50 cm-es sortávolság esetén: 260-320 ezer tő/ha.

A vetőmag mennyisége 50 cm-es sortávolság esetén: 12-14 kg/ha.

70 cm-es sortávolság esetén: 8-10 kg/ha

Vethető: gabona-, kukorica-, cukorrépa-, vagy egyéb szemenkénti vetőgéppel (Lajta, Nibex, SPC-6, SPC-12, IHC, RAU, stb.).

SPC vetőgép beállítási paraméterei szemes- és silócirok vetéshez

mag/m	elosztó tárcsa furatszama	furat átmérő (mm)	első fogaskerék fogszáma	hátsó fogaskerék fogszáma
16	68	2,5	30	10
18	68	2,5	30	11
20	68	2,5	22	9
23	68	2,5	22	10

Vegyszeres gyomirtás:

Ld. mellékelt útmutató.

A vegyszeres **alapkezelés** (vetés után, kelés előtt) feltétlenül szükséges az állomány hosszabb idejű gyommentesen tartásához.

Sorközművelése - a kukoricához hasonlóan - javasolt.

Felülkezelés: csak, ha feltétlenül szükséges.

Betakarítás:

A gyakorlatban használatos **gabonakombájnok** csökkentett fordulatszámával (600 fordulat/sec) a dobkosár megfelelő beállításával - hogy a magot ne törje - megemelt vágóasztallal végezhető el.

A levágott és beszállított szemescírkot tisztítani és **szárítani** kell, hogy a végtermék 13-14 % víztartalmú legyen.

Felhasználás:

A szemescírok kiválóan **felhasználható takarmánykeverékekben**, a kukoricát baromfi tápokban 30-50 %-ban, sertéseknél 20 %-ban helyettesítheti.

Kedvelt madáreleség.

A szemescírok termesztés egységnyi területre jutó ráfordítása lényegesen kedvezőbb a kukoricánál a kisebb vetőmag, műtrágya, betakarítási- és szárítási költsége miatt.

A szemescírok kiváló szárazságtűrő-képessége, gyengébb talajokhoz való alkalmazkodó-képessége, alacsonyabb termelési költsége révén jövedelmezően termelhető hazánkban.

Sok sikert kívánunk a szemescirok termesztéséhez!

Szudánifű termesztési technológia

Nagy termőképességű, kiváló szárazságtűrő-képességű, közepes- és gyengébb talajadottságú területeken is **jövedelmezhetően termesztendő zöldszakarmánynövény.**

A talajban nem válogatós, a szélsőséges homok- és szikes-, valamint a 4,5 pH alatti savanyú talajok kivételével mindenhol termesztendő. A tápanyagban gazdag, jó talajt nagy terméssel hálálja meg.

A vetésközvetlenben a kukorica, vagy bármilyen más tavaszi vetésű növény követheti, de monokultúrában is termesztendő 2-3 évig. A tápanyag visszafordítás, a talajművelés, vetés, a gabona- és kukorica termesztésénél használatos erő- és munkagépekkel megoldható.

A tavaszi munkaszervezést nem zavarja, mivel vetése a kukorica vetése után következik.

A GK KHT a kor követelményeinek megfelelő, **nagy termőképességű, kiváló szárazságtűrő** és **jó alkalmazkodó-képességű szudánifű** fajtákkal áll a termesztők rendelkezésére.

Akklímát: korai érésű, hazánkban a legvékonyabb szárú fajta, 170-180 cm magas, jó bokrosodó- és sarjadzó-képességű.

Hektáronként 80-110 tonna zöld- és 22-25 tonna szárazanyag termést ad.

GK Csaba: középkorai érésű hibrid, vékony szárú, 190-210 cm magas, jó bokrosodó- és jó sarjadzó-képességű.

Hektáronként 110-130 tonna zöld- és 23-26 tonna szárazanyag termést ad.

Éghajlat- és talajigénye:

A keléskori hőigénye a vetésmélységben **12-13 C°**.

A szárazságot jól tűri. Ezt elsősorban nagy, mélyre-hatoló bojtos gyökérzetének köszönheti, amely a talaj mélyebb rétegeiből is fel tudja venni a vizet és az ásványi elemeket.

A levél és szárfelületét viaszréteg borítja, ami védi a szárazságtól.

A termesztés eredményességét a talaj tápanyag szolgáltató képessége döntően befolyásolja.

Tápanyagigénye:

A talaj tápanyagtartalmától függően változik. A kukoricához hasonló arányú műtrágya felhasználást javasolunk, de annál 20-30 %-kal kevesebb is elegendő.

Talaj-előkészítés:

A szudánifű aprómag, ezért igényli a jól előkészített, **aprómorzsa vetőágyat**. A talaj-előkészítés csak 1-2 nappal előzze meg a vetést, hogy a talaj minél hosszabb ideig gyommentes legyen. A **vetőmagágy mélysége: 6-8 cm**.

Vetés:

A vetéshez csak csávázott vetőmagot használjunk.

A csírázáshoz legalább 12 C° tartós talajhőmérséklet kell, az optimális vetésidő a kukorica vetés idejének második fele, általában április vége.

A vetés ajánlott mélysége: 3-6 cm.

Tömörítés a talaj nedvességtartalmától függően, vetés előtt és után is szükséges lehet.

Vetését leggyakrabban **gabona-**, vagy 25 cm-es **sortávolsággal** javasoljuk, de az USA-ban a legeltetési célokra felhasznált szudánifüvet gyakran 50 cm-es sortávolságra vetik (így kisebb a taposási kár).

Méterenként 20-22 csírárt (22-25 mag) ajánlunk elvetni **hektáronként:**

gabona-sortávolságra vetésnél: **1,6-1,8 millió csírárt**,

25 cm-es sortávolság esetén: **800-900 ezer csírárt**.

A vetőmag mennyisége Akklimatnál: 12,5 cm-es sortávolságra vetve 20-25 kg/ha
25 cm-es sortávolságnál 10-12 kg/ha

GK Csaba szudánifű hibrid esetében: 12,5 cm-es sortávolságra vetve 50-55 kg/ha
25 cm-es sortávolságnál 25-27 kg/ha

Vethető: gabonavetőgépekkel (pl. Lajta, IH 6200).

Vegyszeres gyomirtás:

Ld. mellékelt útmutató.

A vegyszeres **alapkezelés** (vetés után, kelés előtt) feltétlenül szükséges az állomány hosszabb idejű gyommentesen tartásához.

Felülkezelés: ha szükséges.

Betakarítás:

Leggyakrabban **legeltetésre** illetve **zöldetetésre** használják fel (zöldszeccskaként).

Szenázs és - a legvékonyabb szárú Akklimat fajtából - **széna** is készíthető.

Csak 60 cm-es növénymagasságnál, ill. az felett ajánljuk a felhasználását. Lehetőleg a bugahányás idejéig takarítsák be, mert azt követően megnő a rosttartalma.

Erős stresszhatásokat követően (pl.: tartós szárazság után, dér csípte állomány) 5-10 napig ne legeltessenek, az esetlegesen felhalmozódó káros kéksav vegyületek miatt, ami néhány nap alatt lebomlik!

Sok sikert kívánunk a szudánifű termesztéshez!

Silócirok termesztési technológia

A silócirok nagy termőképességű, **jó szárazságtűrő-képességű**, közepes- és gyengébb talajadottságú területeken is **jövedelmezően termeszthető**, szilázs készítésére kiválóan alkalmas takarmánynövény.

A silókukoricához hasonlóan elsősorban **szarvasmarhák és juhok téli tömegetakarmányozására szolgál**.

A talajban nem válogató, a szélsőséges homok- és szikes-, valamint a 4,5 pH alatti savanyú talajok kivételével mindenhol termeszthető. A tápanyagban gazdag, jó talajt nagy terméssel hálálja meg.

A vetésforgóban - korai betakarítása miatt – őszi- vagy tavaszi vetésű növények is követhetik és monokultúrában is termesztendő 2-3 évig. A tápanyag visszafordítás, a talajművelés, vetés, a gabona és kukorica termesztésénél használatos erő- és munkagépekkel megoldható.

A tavaszi munkaszervezést nem zavarja, mivel vetése a kukorica vetése után következik.

A Gabonakutató Kft. a kor követelményeinek megfelelő nagy termőképességű és kiváló alkalmazkodó-képességű Róna 1 silócirok hibriddel áll a termesztők rendelkezésére.

A Róna 1 középérésű hibrid, az éréscsoportjában a **legnagyobb termőképességű**, 220-250 cm magas, jól bokrosodó, lédús szárú, **nagy cukortartalmú (14-17 %)**. **Szilázs-készítésre** kiválóan alkalmas, **önmagában** és hasonló tenyésztője (FAO 400) **silókukoricával együttvetve** is.

Éghajlat- és talajigénye:

A keléskori hőigénye a vetésmélységben **12-13 C°**.

A szárazságot jobban tűri, mint a kukorica. Ezt elsősorban nagy, mélyre-ható bojtos gyökérzetének köszönheti, amely a talaj mélyebb rétegeiből is fel tudja venni a vizet és az ásványi elemeket.

A levél és szárfelületét viaszréteg borítja, ami védi a szárazságtól.

Aszályos években a silócirok 25-30 %-kal felülmúlja a silókukoricát szárazanyag-termésben.

A silócirok a talajjal szemben viszonylag szerény igényű, mostohább talajviszonyok mellett azonban fokozottabban igényli a jó agrotechnikát és tápanyag-ellátottságot.

Tápanyagigénye:

A talaj tápanyagtartalmától függően változik.

A kukoricához hasonló arányú műtrágya felhasználást javasolunk, de annál 20-30 %-kal kevesebb is elegendő.

Talaj-előkészítés:

A silócirok aprómag, ezért igényli a jól előkészített, **aprómorzsa vetőágyat**. A talaj-előkészítés csak 1-2 nappal előzze meg a vetést, hogy a talaj minél hosszabb ideig gyommentes legyen. A **vetőmagágy mélysége: 6-8 cm**.

Vetés:

A vetéshez csak csávázott vetőmagot használjunk.

Az ideális vetésidő a kukorica vetésidejének második fele, általában április vége, május eleje. Az optimális csírázáshoz legalább 12-13 C° tartós talajhőmérséklet kell.

Az ajánlott **vetésmélység 3-6 cm**.

Tömörítés a talaj nedvességtartalmától függően, vetés előtt és után is szükséges lehet.

A sortávolságot a rendelkezésre álló betakarítógép és az adapter típus szabja meg, leggyakoribb a **70 cm-es sortávolság**.

Optimális állomány-sűrűség: 200-240 ezer tő/ha. A vetőmag mennyisége: 9 - 10 kg/ha.

Vethető: gabona-, kukorica-, cukorrépa-, vagy egyéb szemenkénti vetőgéppel (Lajta, Nibex, SPC-6, SPC-12, IHC, RAU, és egyéb direktvetőgép).

SPC vetőgép beállítási paraméterei szemes- és silócirok vetéshez

mag/m	elosztó tárcsa furatszama	furat átmérő (mm)	első fogaskerék fogszáma	hátsó fogaskerék fogszáma
16	68	2,5	30	10
18	68	2,5	30	11
20	68	2,5	22	9
23	68	2,5	22	10

Vegyszeres gyomirtás:

Ld. mellékelt útmutató.

A vegyszeres **alapkezelés** (vetés után, kelés előtt) feltétlenül szükséges az állomány hosszabb idejű gyommentesen tartásához. Sorközművelése - a kukoricához hasonlóan - javasolt. Felülkezelés: ha szükséges.

Betakarítás:

A betakarításhoz a silókukoricánál alkalmazott silózó-gépek használhatók (E-280, E-281, SPS-420, SPS-421, John Deere 3800, 5400 és 5800, Hesston 4000, 7600, 7650).

A **betakarítás idejét** úgy válasszuk meg, hogy a silócirok magja **viaszérésben** legyen. Ebben az érettségi állapotban a betakarítandó termés szárazanyag-tartalma ideális (30-35%) a takarmány kedvező tejsavas erjedéséhez, a szilázs készítése során.

Igen jó eredményt ad a **silókukorica és silócirok együtt vetése**: 2 sor kukorica, 2 sor cirok arányban, illetve azonos sorban egymásra vetve. Ilyenkor ügyelni kell arra, hogy a cirok ne kerüljön a kukorica vetésmélységébe, csak 3-6 cm mélyre.

Ezeken a területeken csak a cirokfélékre is engedélyezett növényvédő-szereket használjuk. Gáztenziós vegyszereket ne alkalmazzunk, mert használatuk esetén a cirokvetés kipusztul.

Sok sikert kívánunk a silócirok termesztéshez!